

Informace o zřízení elektronických podatelů u orgánů veřejné moci

V současné době se veřejná správa více otevírá ke svým uživatelům (občanům). Pro občana to znamená, že již není nucen komunikovat s úřadem pouze osobně nebo doručovat listinné zásilky, ale má možnost komunikovat elektronicky. To samé platí samozřejmě i mezi subjekty veřejné správy navzájem. Elektronická komunikace šetří čas, je levnější a dokonce i bezpečnější. Občan může teoreticky v kterékoliv době komunikovat v elektronické podobě s libovolným úřadem (subjektem veřejné správy), doručovat podání, stížnosti, informace a dotazy.

Pro úspěšnou realizaci elektronické komunikace občana s úřadem je nutné, aby subjekty veřejné správy měly zřízenou elektronickou podatelnu. Zřízení elektronické podatelny je stanoveno [nařízením vlády č. 495/2004 Sb.](#), kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Jednoznačně je stanoveno, že pokud ze zvláštních právních předpisů vyplývá pro orgány veřejné moci povinnost přijímat a odesílat datové zprávy se zaručenými elektronickými podpisy založenými na kvalifikovaných certifikátech vydaných akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb („uznávaný elektronický podpis“), musí k těmto účelům zřídit elektronické podatelny. Zvláštním právním předpisem v tomto případě je např. správní řád, podle kterého lze podání učinit v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem (§ 37 odst. 4).

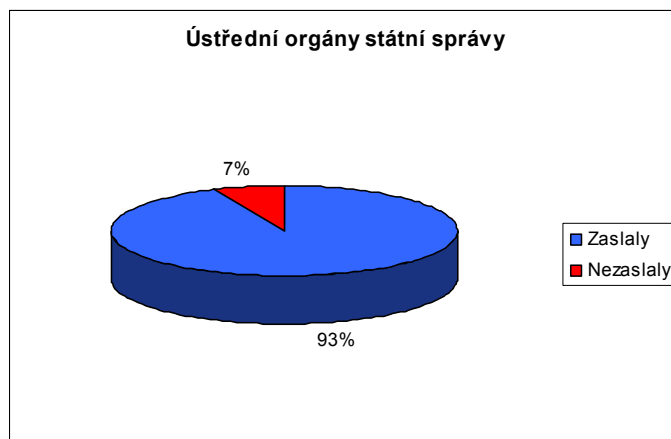
Aby přijímané i odesílané zprávy cestou elektronické podatelny mohly být považovány za důvěryhodné, musí být podepsány uznávaným elektronickým podpisem oprávněného zaměstnance orgánu veřejné moci. K dosažení požadovaného stavu schválila vláda již v roce 2004 nařízení vlády č. 485/2004 Sb., kterým jsou orgánům veřejné moci (ministerstvům, ústředním orgánům státní správy, krajským úřadům a obcím) uloženy úkoly k zajištění zřízení a provozování elektronické podatelny.

Jedním z úkolů orgánů veřejné moci je oznámit na adresu elektronické podatelny Ministerstva informatiky ČR - oznameni_NV495@micr.cz elektronickou adresu vlastní elektronické podatelny/podatelen nebo podatelny zajišťující příjem a odesílání datových zpráv ve prospěch tohoto orgánu. Tato povinnost byla stanovena dnem 1. ledna 2005 a Ministerstvo informatiky ČR (dále jen „ministerstvo“) od této doby sleduje doručená podání a průběžně na tuto povinnost orgány veřejné moci upozorňuje. Pokud zasláná oznámení elektronických adres elektronických podatelů splnila stanovené náležitosti, jsou následně příslušné adresy podatelů zveřejněny na Portálu veřejné správy. Podrobnější informace z oblasti zřízení a provozování elektronické podatelny a používání uznávaných elektronických podpisů a kvalifikovaných certifikátů jsou zveřejněny na dalších webových stránkách ministerstva (www.micr.cz)

Doručování oznámení o zřízení elektronické podatelny podepsané platným uznávaným elektronickým podpisem na uvedenou adresu ministerstva bylo vyhodnoceno k 1. lednu 2007. Z dalších údajů a grafických vyjádření je zřejmé, jak tento úkol vyplývající z nařízení vlády jednotlivé orgány veřejné moci splnily. Pro přehlednost jsou „*Tabulky k grafům*“ uvedeny samostatně.

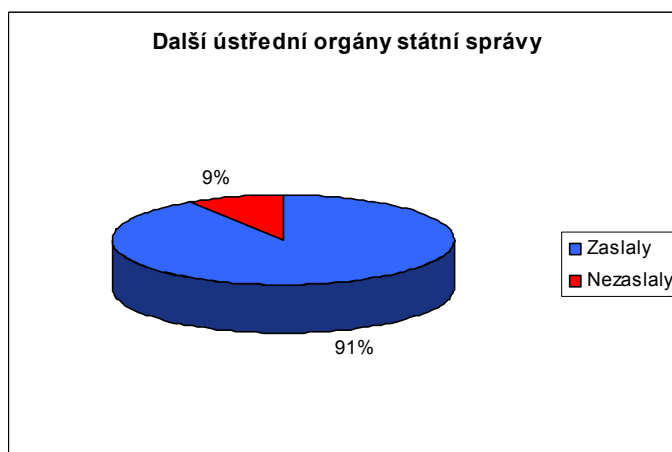
I.

Z celkového počtu 15 ústředních orgánů státní správy (zák. č.2/1969 Sb.) – ministerstva, povinnost splnilo 14 orgánů, tj. 93%. Adresu elektronické podatelny neoznámilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR, které uvádí, že pro ministerstvo ze žádných zvláštních právních předpisů nevyplývá povinnost přijímat a odesílat datové zprávy s uznávaným elektronickým podpisem.

II.

Z dalších ústředních orgánů státní správy (zák. č.2/1969 Sb.), kterých je 11, povinnost splnilo celkem 10 orgánů, tj. 91%. Adresu elektronické podatelny neoznámila Správa státních hmotných rezerv, která rovněž uvádí, že pro ní ze žádných zvláštních právních předpisů nevyplývá povinnost přijímat a odesílat datové zprávy s uznávaným elektronickým podpisem.

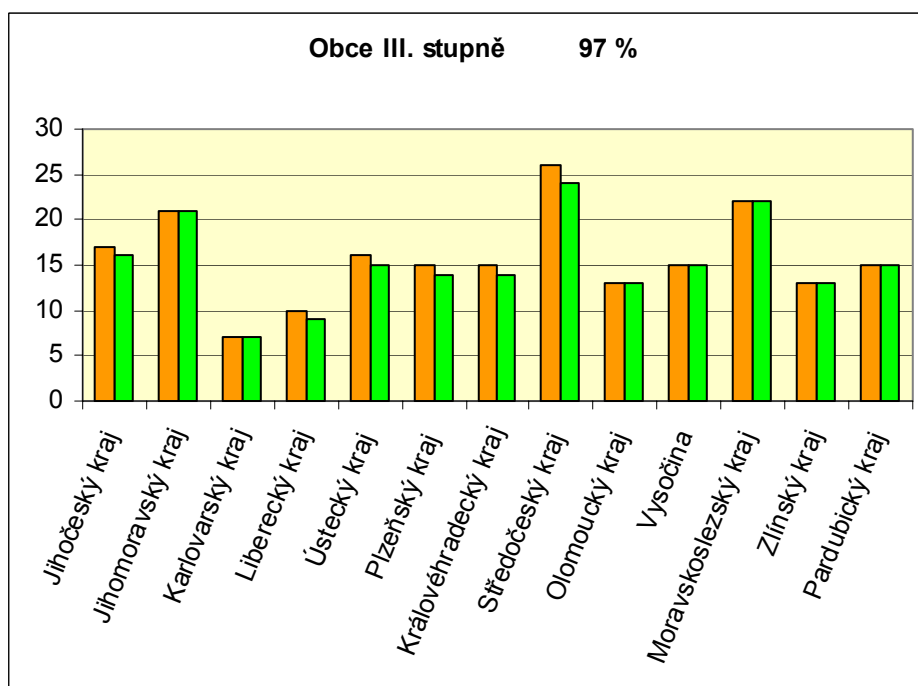
III.

Povinnost splnilo všech 14 krajských úřadů , tj. 100%.

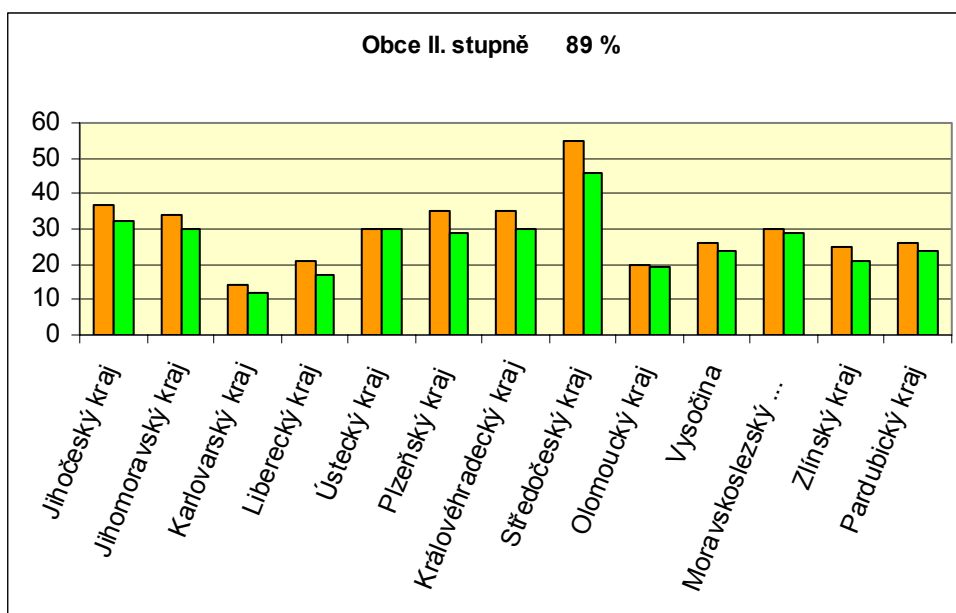
IV.

Z celkového počtu 205 obcí s rozšířenou působností (obce III. st.) splnilo povinnost 198 obcí, tj. 97 %. Na grafu jsou u jednotlivých krajů znázorněny v prvním sloupci počty obcí v kraji a ve druhém sloupci počty obcí, které povinnost splnily.

V.

Z celkového počtu 388 obcí s pověřeným obecním úřadem (obce II. st.) splnilo povinnost 344 obcí, tj. 89 %. Na grafu jsou u jednotlivých krajů znázorněny v prvním sloupci počty obcí v kraji a ve druhém sloupci počty obcí, které povinnost splnily.

VI.

Adresu elektronické podatelny oznámilo celkem 891 obcí I. stupně.

Závěr:

Počet úřadů, které splňují požadavky nařízení vlády č. 495/2004 Sb. a provozují elektronickou podatelnu v souladu s vyhláškou 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách, již dosahuje dostatečnou základnu pro elektronickou komunikaci občana s orgány veřejné moci. Nejedná se jen o nejvyšší orgány státní správy, ale dnes je možné již elektronicky komunikovat s většinou obcí s rozšířenou působností a obcemi s pověřeným obecním úřadem. Především pomocí portálu veřejné správy - <http://portal.gov.cz> lze získat potřebné informace o jednotlivých úřadech a jejich možnostech elektronicky komunikovat. Na adrese <http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/696> jsou uvedeny všechny úřady veřejné správy rozdělené podle regionů a podle druhů, a na jejich úředních deskách by měly být zveřejněny informace potřebné k doručování datových zpráv. Požadavek na zřízení úřední desky je stanoven správním řádem (§ 26) všem správním orgánům a orgánům územního samosprávného celku.

Doporučení:

Ministerstvo informatiky apeluje na všechny orgány veřejné moci, aby v souladu s nařízením vlády č. 495/2004 Sb. na svých úředních deskách zveřejnily dálkovým přístupem všechny stanovené informace a udržovaly je v aktuálním stavu. Zejména uvedením seznamu právních předpisů, podle kterých je možné vůči orgánu veřejné moci činit právní úkony v elektronické podobě a stanovením pravidel doručování, lze předejít mnoha nedorozuměním ve vzájemném vztahu občana s úřadem.